

art3

www.aku.sk

**Dôležitý je súzvuk herca,
režiséra i pedagóga**

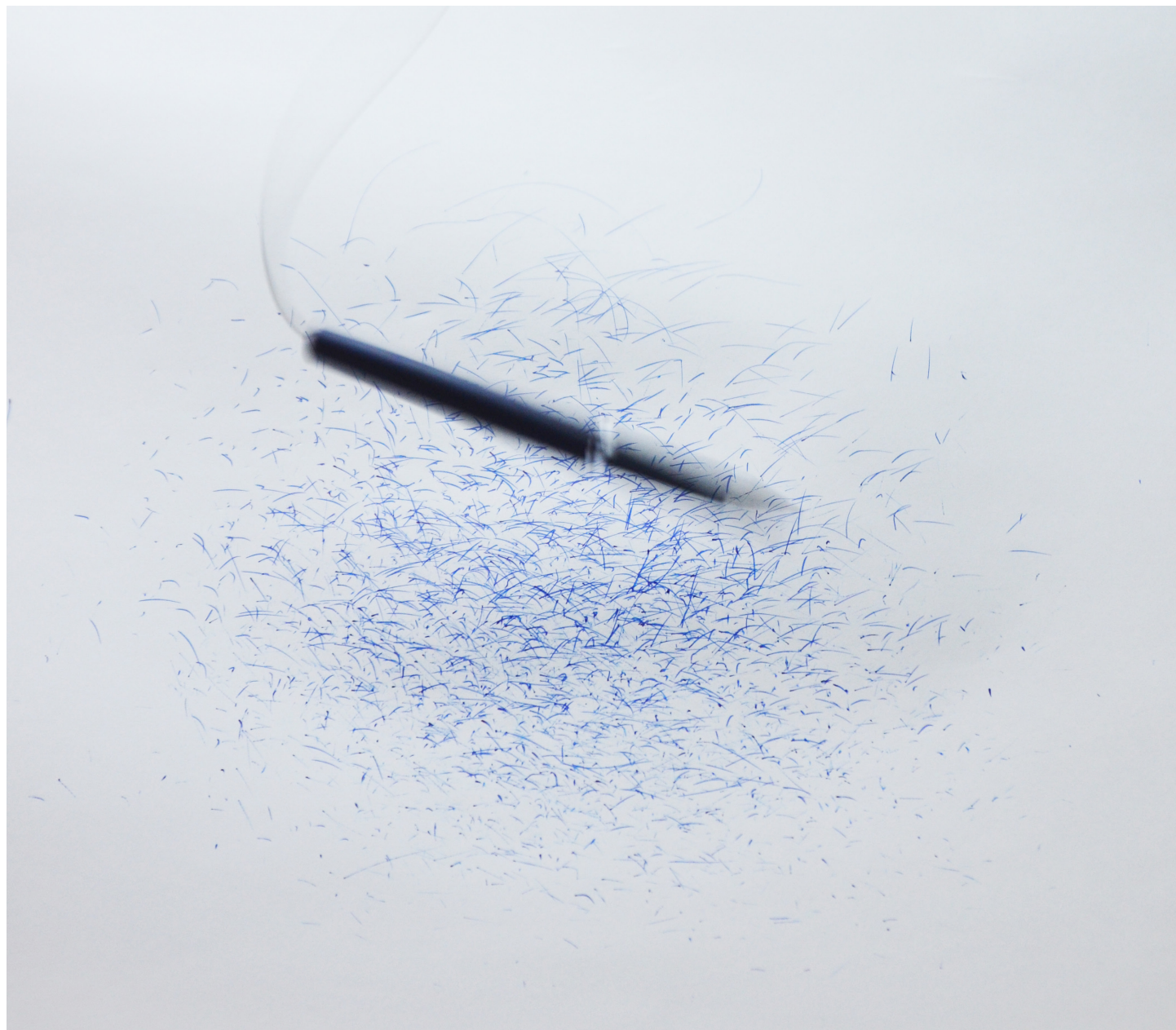
s. 8

**Cena Fra Angelico
pre Pavla Tužinského**

s. 12

NO POWER NO ART

s. 20

Filmové podujatia a workshopy

Aj pre našich filmárov sú určené viaceré blížiac sa zaujímavé filmové podujatia a workshopy.

IDFAcademy Summer School malo uzávierku 10. 3. 2019. Je určené pre producentov, režisérovo, scenáristov dokumentárnych filmov a jeho dejiskom bude 1. – 6. 7. 2019 Amsterdam (Hol.). Ide o vývoj scenára a konzultáciu strihu pre režisérovo prvých a druhých filmov, ktorí sa môžu stretnúť a spolupracovať so širokým spektrom uznávaných profesionálov z oblasti dokumentu. Program je vystavaný z individuálnych stretnutí

a skupinových sedení, ktoré sú popretkávané inšpiratívnymi kultúrnymi podujatiami.

Ji.hlava Film Fund malo uzávierku 15. 3. 2019 s určením pre tvorcov dokumentárnych filmov. Ponúka podporu vo forme vizuálnej a zvukovej post-produkcie pre stredometrážne a dlhometrážne dokumentárne a hybridné projekty vo fáze produkcie a post-produkcie, nakrútené v regióne strednej a východnej Európy s plánovanou premiérou na jeseň 2019. Premiéra dokončeného filmu bude uvedená v rámci MFDF Ji.hlava 2019.

The Ideal City – Unesco Short Film Competition (uzávierka 15. 3. 2019) predstavuje krátke filmy do 15 minút (vyrobené po 1. júli 2018). Je to medzinárodná súťaž krátkych filmov Unesco short film competition – The Ideal City, ktoré spája téma ideálneho mesta. Víťazné filmy sa budú premietat na 13. výročnom stretnutí Unesco Creative Cities Network (10. – 16. 6. 2019, Fabriano, Taliansko).

(in)

Členovia Akademického senátu Akadémie umení v Banskej Bystrici

Doc. Štefan Balázs, ArtD., akad. mal. (FVU AU) – predseda AS AU
 Prof. Mgr. art. Mária Tomanová, ArtD. (FMU AU) – podpredsedníčka za zamestnaneckú časť AS AU
 Timea Mináriková (FDU AU) – podpredsedníčka za študentskú časť AS AU
 Doc. Mgr. art. Adam Marec, ArtD. (FMU AU)
 Mgr. Peter Strenáčik, PhD. (FMU AU)
 Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD. (FVU AU)
 PaedDr. Mgr. Peter Vítko (FVU AU)
 doc. Mgr. Martin Palúch, PhD. (FDU AU)
 Mgr. art. Richard Sanitra, ArtD. (FDU AU)
 Mgr. art. Ľubomír Viluda, ArtD. (FDU AU)
 Ing. Ivana Badinská (akademická knižnica)
 Ing. Miriama Ďurianová (rektorát) – tajomníčka AS AU
 Štefan Galík (FMU AU)
 Gabriel Sárossy (FMU AU)
 Gabriela Birošová (FVU AU)
 Martin Bízik (FVU AU)
 Mgr. art. Veronika Hollá (FDU AU)

Doc. Štefan Balázs, ArtD., akad. mal.

Zdroj: <http://balazs.eu.sk>

Čo prináša súboj duchovného s materiálnym

S prof. Ľuboslavom Majerom o inscenácii Vyrypajevovej hry Opití

Tvorba Ivana Vyrypajeva sa teší obľube nielen u nás, ale aj na Balkáne. Ak teda prof. Majera siahol po jeho titule, nebola impulzom práve táto skutočnosť?

- Ani nie. Myslím, že je to tematicky také neuralgické, boľavé miesto, ktoré sa jednoducho nájde vo všetkých možných končinách sveta, no hlavne v tzv. tranzitných. Teda všetky tie osudy, témy a vôbec duchovno, ten súboj medzi duchovným a materiálnym, je ozrutánsky. Ľudia v ňom sú stratení, nevedia, kde sú, nevedia sa orientovať, nevedia, kam z konopí, nedokážu si nájsť hodnotový systém, ktorý je úplne posunutý, prevrátený naruby. A sú vlastne z toho všetkého zmätení. Ako hovorím, platí to najmä v tzv. tranzitných krajinách, ktoré začínajú meniť alebo už zmenili hodnotový systém, čiže povýšili to materiálne na piedestál hodnôt, ktoré sú v prvom rade etické, morálne a duchovné.

Takže v tom by mal divák vidieť gro, posolstvo tejto hry? Podľa niektorých recenzií práve stúpajúce množstvo vypitého alkoholu pretvára obyčajných ľudí na prorokov, schopných vidieť pravdu a aspoň na chvíľu sa dotknúť skutočnosti. Ide o jedinečný a odvážny pokus pozrieť sa na človeka v momente, keď sa cíti zraniteľne a božsky zároveň, v stave opojenia ducha a oslobodenia mysle.

- Posolstvo hry spočíva v tom, že, kdesi, nehovorím, že vo viere v sakrálnom zmysle, ale že v istej miere a určitej pokore existuje niečo nad nami a existujú voľajaké normy, ktoré sú civilizačne preskúšané a fungovali, no my sme na ne zabudli a jednoducho už nevieme vychutnať vôňu, dotyk, kontakt, vypočuť človeka, vcítiť sa do jeho problémov. O tom to v podstate je. Pravdaže, herci síce predstavujú opité postavy, ale na javisku ide o veľmi uvedomelú a triezvu činnosť. Názov je na jednej strane metaforou a na druhej reálna situácia, v ktorej sa títo ľudia ocitnú. A ocitnú sa preto, že v tej metaforickej rovine sú opití svojím životom, svojím úspechom a v podstate sú ukrutne prázdni – a možno aj nemo-

rálni, bezzásadoví – ale tú svoju prázdnotu môžu dať najavo, no len v momente, ak sú opití. Čiže tá ilúzia, ktorú majú, keď sú opití, je veľmi relatívna. Jednak nevieme, čo je ilúzia, keď sú triezvi, alebo je to ilúzia, keď sú opití. Výborná myšlienka, aj výborne napísaný text!

Pochopili to aj vaši zverenci? Hra totiž priťahuje nielen svojim titulom a odvahou napísať text, v ktorom sú všetky postavy počas celej hry v značnom alkoholickom opojení, ale odvážne sú samotné názory, ktorých sú títo opití hrdinovia nositeľmi.

- Ja si myslím, že áno. Pochopili, o čo ide, my sme to totiž analyzovali veľmi dôkladne, filigránsky, drobnokresobne. Takže to prišlo k nim, vedia, o čom hrajú a nie je to len vysypanie nejakých múdrych textov, ktoré by mal niekto akceptovať alebo neakceptovať. Vžili sa do toho a snažia predviesť, čo je v ich

silách a skúsenosťami preverené. Ide vlastne len to, aby sme našli mechanizmus odovzdávania energie z jednej strany na druhú.

Život plynie ďalej, čo chystáte v najbližšej budúcnosti?

- Nuž, mal by som pomáhať jednému študentovi pri monodrame a ako tradične si chcem odskočiť k ochotníkom. Tentoraz by to mali byť Tisovčania. Viem, spájate ma najmä s Breznom, kde aj som vskutku doma. No myslím si, že tieto miesta danej lokality by mali spolupracovať, vymieňať svoje názory, pozeráť sa jeden na druhého a nejakým spôsobom hoci len v duchu a svojou prítomnosťou byť jeden pri druhom. Pokúšam sa byť vlastne len premostením jedných k druhým.

(ba), foto Vlado Bahýl

Rekonštrukcia kaštieľa pod drobnohľadom

Rekonštrukcia kaštieľa Radvanských je ostro sledovaná nielen na našej škole, ale banskonbystrickou verejnosťou vôbec. Momentálne sa intenzívnejšie robí na stavbe nedá, kontrolný deň koncom januára sa však uskutočnil.

Nechýbal na ňom ani prorektor pre rozvoj, investičnú a projektovú činnosť AU doc. Mgr. art. Matúš Ol'ha, PhD. A keďže nechýbal ani zástupca krajského pamiatkového úradu, tak sa jeho účastníci dohodli, že na juhozápadnej vežičke sa bude likvidovať krov, pretože je v takom stave, že ho nie je možné zachrániť. To je paradoxne dobrá správa, lebo krajský pamiatkový úrad sa snaží všetko, čo sa dá, zachovať podľa pôvodného stavu. Inak, realizuje sa výberové konanie na objem dvoch miliónov eur, ktoré prednedávnom nabehli na účet Akadémie umení. Ešte počas jesenných dní sa pracovalo na Rytierskej sále, kde je už zreparovaný strop, čo bola pomerne komplikovaná operácia. Jej výsledok je dielom reštaurátora Ivana Škandíka.

Pokračuje sa tiež v prácach na strechách, takže celkovo až do konca minulého roka panoval v objekte kaštieľa čulý stavebný ruch a je predpoklad, že koncom februára, pokiaľ to dovoľia poveternostné podmienky, sa opäť rozprúdi. Celková investícia na úrovni 8 miliónov. Na rekonštrukciu došlo AU z vládnych zdrojov doteraz celkom 3,1 milióna eur a na objekte to aj vidieť. „Náš pôvodný odhad na kompletné stavebné dokončenie obnovy kaštieľa bol na úrovni 5 – 6 miliónov. Podľa mojej mienky je nepostačujúci, ale verím, že spolu aj na prekrytie nádvoria by 8 miliónov malo postačovať. Potom, pravda, nastane ďalšia otázka, lebo celý priestor bude treba vybaviť potrebným zariadením,“ glosuje stav investícií prorektor Ol'ha. Dodajme, že na jeseň navštívil objekt premiér Pellegrini s primátorom Banskej Bystrice Noskom a celý priebeh stavebných prác monitoruje aj správna rada školy.

(ba), foto (vb)

Aj keď to tak trochu zavaňa bulvárom, nedá nám nevieť, že začiatkom tohto roka prenikli na tunajšiu akademickú verejnosť šumy, že koncom tohto akademického roka by mal končiť svoju pedagogickú dráhu v našej škole prof. Ľudovít Hološka, akad. mal. (na zábere s Martou Holécovou), ktorý na fakulte výtvarných umení vyrýva výraznú brázdú. Na škole pôsobí prakticky od jej vzniku, zastával aj post prorektora a všetci, čo ho poznajú, potvrdia, že ide o skvelého človeka, ktorý má vzácny dar - potenciál spájať, nie rozdeľovať. Profesor Hološka stál za mnohými výtvarnými podujatiami a akciami, známa a zaujímavá je jeho publikačná činnosť, veď v priebehu roka bol schopný vydať aj dve knihy... Aktuálne môžeme konštatovať, že minulý čas nie je namieste, dekan FVU AU doc. Juraj Sapara, akad. soch. nám potvrdil, že legenda akademickej pôdy na fakulte pokračuje. A to už nemá s bulvárom nič spoločné!

Foto Vlado Bahýl

Masterwork IV. 2019

Tvorba komornej plastiky (malej sochárskej formy) z liateho kovu je proces zložitý a zdĺhavý. V projekte: Iron Casting Workshop IV. sa autori zamerali na tradičné a zároveň, alternatívne odlievania kovov v európskom priestore a to za pomoci tradičným ale aj nových techník formovania. Projekt sa zameriava na účastníkov z radov prof. umelcov, technológov, VŠ pedagógov a ich študentov.

Za 4 roky trvania projektu sa ho zúčastnili pedagógovia a študenti celkovo z 12 vysokých škôl. Zúčastnilo sa ho spolu cez 130 študentov a ich pedagógov. Výstava Masterwork IV. odzrkadľuje posledný ročník projektu. Hlavným cieľom projektu je snaha o znovuoživenie komornej plastiky ako svojbýtnej sochárskej formy v európskom kontexte. Použitie súčasného sochárskeho jazyka a prepojenie starých techník odlievania s novým procesom výroby foriem dalo vzniknúť v aktuálnom ročníku projektu viac než tridsiatim dielam komornej plastiky, ktoré všetky boli na výstave vo februári 2019 prezentované.

(is), Foto Vlado Bahýl

Zúčastnené školy projektu Iron Casting Workshop a výstavy Masterwork IV.:

FVU AU v Banskej Bystrici (SK), Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava (SK), Univerzita Tomáše Bati v Zlíně, (CZ), Akademia Sztuk Pięknych, Wrocław, (PL), Akademia Sztuk Pięknych, Gdanska, (PL), Akademia umetnosti Novi Sad, (SRB), Akademia umetnosti Čierna Hora (MTG), Magyar Képzőművészeti Egyetem, Budapest (HU)

Ján Triaška - Sezóna 18/19

Tvorba Jána Triašku rokmi osciluje na kontrastných a nestálych protipóloch. Či už je to výberom tém, spájaním prvkov, charakterom rukopisu alebo inšpiračnými zdrojmi, nervózne preskakuje z miesta na miesto a maľbou komunikuje svoj kritický pohľad na súčasný svet, ktorý má, povedzme si úprimne, ďaleko od dokonalosti.

Zrkadlenie autorovho uvažovania

Sú to práve autorove vizuálne komentáre, ktoré svojou hravou estetikou a nevycibreným rukopisom provokujú vnímanie obecnstva. Autor v ostatných rokoch pracoval na niekoľkých cykloch, pričom plynule dokázal prechádzať od jedného celku k ďalším. Aktualizovanie motívov, prvkov a tém posúva Triaškovo tvorbu dopredu, pričom mu nerobí problém siahnuť po inšpirácii z histórie a minulých udalostí.

Samostatný výstavný projekt Sezóna 18/19 zrkadlí súčasný stav autorovho uvažovania a výber z najaktuálnejšej tvorby Jána Triašku. Podobne, ako tomu bolo v minulosti, aj teraz zostáva verný kritickému komentovaniu aktuálneho spoločenského diania. Názov výstavy si (mierne ironickým spôsobom) vypožičiava z iných odborov (odkazuje na módnny priemysel, hospodárstvo či lov), trefne však sumarizuje základné informácie a ideové uvažovanie definujúce koncepciu výstavného projektu. Diela, ktoré približne od roku 2018 Triaška vytvoril, sú zbavené výjavov celistvých figúr, avšak idea ľudstva a témy s ním späté, sú stále prítomné. Či už je to vo forme fragmentov rúk, alebo útočných, resp. obranných (rozhodnutie nechávam na Vás) predmetov, autora zaujíma postavenie jedinca a stav spoločnosti v dobe neutíchajúcich vojnových konfliktov, ktoré sa nielen že dejú za našimi hranicami, ale nárast extrémizmu a jeho presun do oficiálnych politických a spoločenských štruktúr vidíme aj u nás.

Kontrast so symbolickými vyobrazeniami

Triaškove najnovšie veľkoformátové olejomalby dopĺňané uhlíkovou kresbou sú kritické. Nevyužíva však veľké expresívne gestá, ako tomu bolo v minulosti (výstava Štúdia ruky, 2017, Stredoslo-

venská galéria). Koncepcia kritického vyhranenia sa uvoľňuje postupným odkrývaním a dešifrovaním výjavov. Dominuje im záujem o ideový a vizuálny kontrast so symbolickými vyobrazeniami. Preberá postupy vizuálnych koláží, kombinuje a spája rozličné – často nespojiteľné fragmenty. Diela sú charakteristické prepojením grafickej plošnosti, kresebného a expresívneho rukopisu a výrazne posunutou farebnosťou pripomínajúcou experimenty v grafických programoch. Aktuálnu obrazovú líniu Pozostatky buduje na princípoch spájania fragmentov rúk, rôznych súčastí fauny a flóry s nožmi a strelnými zbraňami. Farebnými gradientami kontrastne zvýrazňuje končatiny, v iných prípadoch zase prírodné súčasti, ktoré si vypožičiava z maliarskych štúdií flámskeho autora Jana van Kassel staršieho. Spôsob, akým sa elegantné motýle presúvajú po ostrých hranách čepelí nožov, sa každému musí zdať tak trochu nesprávny. Rozdiel medzi nepoškvrnenou prírodou a smrtiacimi predmetmi sa v neskorších prácach začína zlievať, až kým nachádzajú spoločné súznenie (diela V našej špajzi, Skalka či Letná sezóna). Bizarné zátišia zobrazujú granáty, ako súčasť záhradnej skalky, či samopal, ktorý prirodzene podopiera sadenicu rajčín. Je naozaj len otázkou času, kedy sa zbrane stanú našou bežnou súčasťou? Surreálnosť obrazov podporuje divokou farebnosťou – to, čo nevinne začína v kombináciách čiernobielych mono-

chromatických výjavov a farebných gradientov na prázdnych pozadiach, neskôr mutuje do farebných cvičení, ktoré nás, podobne ako zvieratá, varuje svojou výraznou toxicitou, prípadne splýva v maskáčovom vzore. Naliehavosť témy a výjavov umocňuje inštaláciou obrazov vysunutím do priestoru galérie a ich klenieb, čím dielam pripisuje priam sakrálny význam.

Ján Triaška sa narodil v roku 1977 v Novom Sade a žije v Bratislave. Študoval na bratislavskej Vysoké škole výtvarných umení v ateliéri Jána Bergera a v súčasnosti vedie vlastný ateliér STARTUP na Katedre maľby FVU Akadémie umení v Banskej Bystrici. Pracuje v médiu maľby, ktorú prispôsobuje v intenciách konceptuálnych presahov.

Výstava veľkoformátových malieb Jána Triašku Sezóna 18/19. Usporiadateľ: Stredoslovenská galéria. Vystavujúci autor: Ján Triaška. Kurátor: Michal Stolárik. Grafický dizajn: Palo Snoha. Miesto: Bethlenov dom (1. poschodie), Dolná 8, Banská Bystrica. Trvanie: 6. marec – 14. apríl 2019. Výstava bola realizovaná s finančnou podporou Banskobystrického samosprávneho kraja.

Michal Stolárik, foto Vlado Bahýl

S režisérkou Jankou Hanešovou o premiére inscenácie *Nebožka svokra*

Dôležitý je súzvuk herca, režiséra i pedagóga

Jednu z jarných premiér v divadle FDU AU si na svoje konto pripísala študentka bakalárskeho ročníka divadelnej réžie a dramaturgie Jana Hanešová. S incenáciou *Nebožka svokra* od francúzskeho kráľa vaudevillu Georgesa Feydeaua sa prezentovala 19. marca, repríza prišla na rad o deň neskoršie. Kostýmy a scénu obstarala Alžbeta Vakulová, dramaturgiu Júlia Ajbenová a pedagogické vedenie Mgr. art. Katarína Burdová, Ph.D. Janky Hanešovej sa najsamprv pýtame, kto z pedagógov ju doposiaľ formoval.

- Máme to rozdelené. V I. ročníku nás viedol docent Olha, v druhom Mgr. Spišák, ArtD. a v tomto ročníku Mgr. art. Burdová, Ph.D.

Zainteresovaným neušlo, že veselohra sa na akademickú pôdu dostáva len zriedkakedy. Prezradíte svoje motívy, prečo ste siahli práve po tomto druhu titulu?

- Vo všeobecnosti prevláda túžba po inscenovaní vážnych titulov, keďže pánuje zvláštna mienka, že sú kvalitnejšie, náročnejšie. A keď potom stoja študenti pred výzvou inscenovať veľkého svetového klasika, ja ich voľbu schvaľujem a rozumiem tomu. Ale na druhej strane je tu potom príležitosť vyskúšať si komediálnu réžiu, ktorá je rovnako náročná na režijné zručnosti ako v prípade iných dramatických útvarov. Podľa mňa je to úplne identicky hodnotný text ako vážna dramatika a je teda len na danom režisérovi, čo si vyberie.

Inými slovami, zvolili ste si tento titul sama? Alebo išlo o odporúčanie?

- Stalo sa tak na základe vzájomného rozhodnutia a výberu. Práve na základe predošlej práce mi bolo odporúčané, že by som mohla inscenovať komédiu. Pre mňa to bola výzva, a tak som siahala po rozličných autoroch, skúšala som viacerých, až sme sa nakoniec po konzultáciách rozhodli pre Feydeauov text. A to aj vzhľadom na jeho predispozície pre

akademickú pôdu, keďže je písaný len pre štyri postavy a tým nenáročný na realizáciu.

Hra približuje divákovi bežné problémy manželského páru, obavy z toho, čo si jeho okolie pomyslí a nezmyselné zadlžovanie sa kvôli veciam, ktoré vlastne k životu vôbec nepotrebuje. Nejde práve o témy blízke študentskému naturelu...

- Áno, je to príbeh o manželskej dvojici Yvonne a Luciena, pričom takpovediac vzhupneme do deja in medias res, keď Lucien prichádza domov z večierka opitý a manželka ho očakáva. Je tu istý mechanizmus humoru, kedy sa vlastne postava dostáva do jedného problému, následne sa dostáva do druhého a stále sa to nabaľuje. Samotná zápleтка sa začína v momente, keď prichádza do bytu nečakaná návšteva – komorník. Ide o komorníka ženinej matky, mužovej svokry, ktorý prináša smutnú správu o jej úmrtí, no počas celej inscenácie sa veci ešte menia. Pokiaľ ide o hercov – študentov tretieho ročníka – počas naštudovania boli chvíle, kedy to bolo problematickejšie a potom chvíle, kedy to bolo úplne jednoduché. Podľa mňa sme vo vzťahu medzi hercom a režisérom našli takmer idylický súzvuk. Pravdaže, ako v každom procese, vyskytli sa aj momenty, keď bolo ťažko a hovorili sme si, že je to zlé a nevieme, kam z konopí, ale v konečnom dôsledku to vyznelo k všeobecnej spokojnosti.

Našli ste v kritických okamihoch oporu v pedagógoch?

- Samozrejme. A nemám na mysli len pani Burdovú. Absolvovali sme konzultácie s niekoľkými pedagógmi, ktorých som si pozývala. Všetci boli veľmi ochotní a musím povedať, že som videla z ich strany iniciatívu a že sa úprimne snažia, aby to predstavenie bolo dobré. Ich rady, keď sa im niečo nezдалo, boli veľmi prínosné. Ono to tak býva, že keď ste priamo v procese, stratíte odstup. Viete, že toto je fajn, aj hento je fajn

Jana Hanešová

a že tamto to trochu škrípe, ale netušíte, v čom. Práve vtedy prichádza k slovu rola pedagóga, ktorý povie, že možno keby ste to urobili trochu inak, tak to bude fungovať. Takže si to veľmi vážim a oceňujem to.

Pred premiérou ste pôsobili isto, vyrovnané, bez nervozity z očakávaní. Feydeaux zrejme nebol vašou režisérskou prvotinou.

- Nuž, nervozita bola, aj keď som sa ju snažila zakrývať. Očakávaní? Prosto mi išlo o to, aby sa ľudia bavili, veď je to komédia. A isteže, mám na konte niekoľko školských prác. Po Ostrovskom som minulý rok režírovala hru *Sérum hlúposti* od Júliusa Barča-Ivana, ktorá je tiež jednoaktovka, ale minútážou sa od *Nebožky svokry* líši. V tom tkvie vlastne aj rozdiel medzi režijnými zadaniami na jednotlivé roky – stále režírujete, akurát sa mení minútáž. V prvom ročníku je to len jeden

Aktéri - zľava Roman Hargaš, Jana Hanešová, Diana Khwaja, Lubica Pradidová, Pavol Poljovka

výstup, v druhom krátko jednoaktovka a v treťom by to už malo byť v podstate celovečerné predstavenie. Mám za sebou aj účinkovanie v ochotníckom súbore v Prievidzi, odkiaľ pochádzam.

Skúste priblížiť štúdium zo svojho pohľadu. Predpokladáme, že budete pokračovať na magisterskom stupni.

- Áno, samozrejme. V podstate je to podobné, ako v inscenačnom procese. Teda že všetko má svoje pre a proti,

predskúškové chvíle, z ktorých sa vám klepú kolená. A kto nie je rozklepaný, keď píše bakalárku? To sú veci, ktoré máme všetci študenti spoločné. Ale som toho názoru, že štúdium mi veľa dalo a dáva. Obzvlášť v prvom ročníku, kedy sme boli – chvalabohu – nútení veľa čítať a kedy som naozaj nadobudla prehľad aj čo sa týka inscenácií, aj čo sa týka drámy. No nechcem, aby to vyznelo odvážne, že teraz už mám obrovský prehľad. Chcem len povedať, že to bol ohromný skok, keď som prišla na vysokú školu a zvy-

kala sa na jej systém. V každom prípade je to skvelé s vyhlídkou na to, čo príde po škole, lebo aj po nej sa réžii chcem venovať, čo bude závisieť od ponúk z jednotlivých divadiel. Už dnes spolupracujem s jednou poloprofesionálnou scénou, ale nechcem predbiehať. Teraz sa plne sústreďujem na svoju bakalársku tému Režisér a situačná komédia, ktorá sa opiera práve o Feydeauovu hru, ktorú inscenujem.

(ben), foto Vlado Bahýl

Majstrovské interpretačné kurzy

Katedra vokálnej interpretácie a katedra orchestrálnych nástrojov FMU AU v súčinnosti s Konzervatóriom J. L. Bellu v Banskej Bystrici usporiadali koncom marca t. r. majstrovské vokálne a orchestrálne interpretačné kurzy.

Ich protagonistom sa stal taliansky dirigent Aurelio Canonici (Conservatorio di Musica Giuseppe Martucci – Salerno) s týmto programom: 26. marca speváci – Koncertná sála FMU AU v Banskej Bystrici, 26. marca orchestrer – Koncertná sála Konzervatória J. L. Bellu, 27. mar-

ca orchestrer – Koncertná sála FMU AU v Banskej Bystrici, 27. marca speváci – Koncertná sála FMU AU v Banskej Bystrici, 28. marca orchestrer – Koncertná sála FMU AU v Banskej Bystrici, 28. marca speváci – Koncertná sála FMU AU v Banskej Bystrici.

(in)

Na margo premiéry bakalárskej inscenácie katedry herectva *Opití*

Lucia Rakúsová: „Nová skúsenosť nielen pre mňa“

Vo februári zavítal na dosky nášho akademického divadla text jedného z najvýraznejších zjavov súčasného ruského divadla, líderskej osobnosti ruského hnutia „Novaja drama“, dramatika, herca, divadelného a filmového režiséra Ivana Vyrypajeva *Opití* v réžii Ľuboslava Majera.

Prof. Majerovi asistovala Lucia Rakúsová, ktorá študuje réžiu vo štvrtom ročníku. Tohto roku je pre ňu a jej dvoch konškolákov Soňu Mäsiarovú a Danieľa Mališu v študijnom odbore hlavnou náplňou robiť práve asistenciu. Inscenácia *Opití* bola bakalárskym projektom hercov 3. ročníka, šancu však dostali aj niektorí štvrtáci a jeden druhák. Vyrypajeva zo slovenských scén už uviedlo SND aj žilinské Mestské divadlo, ktoré vzácnou zhodou okolností v rovnaký deň uvádzalo jeho ďalšiu hru *Ilúzie*. Na čo slúžia inscenačné poznámky „Je to ťažký text,“ zdôverila sa Lucia.

„Herci vlastne hrajú na druhú, teda hrajú svoj osud danej postavy, svoj problém a ich spoločnou črtou je, že všetci sú opití. Niežeby boli „pod vplyvom“ aj v skutočnosti, lebo v tom prípade by nad sebou strácali kontrolu... Mojou úlohou ako asistentky réžie bolo pozorovať, ako prof. Majera pristupuje k práci s textom a k práci s hercami, vôbec, ako režíruje inscenáciu. Ďalej bolo mojou náplňou robiť zápisy, inscenačné poznámky, leko keď prof. Majera odíde do Srbska, inscenácia bude žiť svojím vlastným životom a v prípade reprízy by som ju teda mala na starosti. No keď je on v škole a inscenácia sa práve hrá, tak ju má pod kontrolou. Tak to bolo aj v prípade reprízy *Blažených* po ôsmich mesiacoch, tiež si pán profesor spravil s hercami takú zbiehačku, ako my vravíme skúške na oživenie. A vždy, keď je pred predstavením skúška, tak nám poslúžia spomínané zapísané poznámky. *Opití* boli pre

mňa veľkou skúsenosťou, no rovnako tak pre hercov, veď tretiaci robili s pánom profesorom po prvýkrát, kým štvrtáci už mali na konte *Blažených*. Aj pre mňa to bola prvá spolupráca. Každý režisér je iný, má svoj štýl práce a môžem povedať, že mi štýl prof. Majeru vyhovuje. Aj ľudsky.“

Ďalšie aktivity

Luciu čaká premiéra monodrámy *Obraz* so štvrtáčkou Míškou Trávníčkovou a zároveň robí dramaturgiu *Maríne Dir* pri Ionescovej hre *Plešivá speváčka*, ktorá bola inscenovaná v trnavskom divadle. Premiéra tohto projektu bude 10. apríla a pre Marínu, piatačku na réžii, bude absolventským predstavením. Lucia popri štúdiu robí literárno-poetické večery, napokon je známa jej dlhoročná spolupráca so Spolkom slovenských spisovateľov.

(ba), foto Vlado Bahýl

Premiéry v tomto semestri

Vo februári sme boli v divadelnej sále FDU svedkami premiéry bakalárskej inscenácie študentov herectva Opití od ruského autora Vyrypajeva v réžii Ľuboslava Majeru. Na začiatku marca si mala odbiť svoju premiéru absolventská inscenácia študentky réžie Martiny Janotty Hon na losa (Michal Walczak), jej uvedenie sa však napokon nekonalo. Na svoje si prišli nadšenci monodráma - do repertoáru pribudla autorská monodráma

ma Modrá, ku ktorej sa začiatkom marca mali pridať Slová bodajú od Kataríny Mišíkovej Hitzingerovej - takisto bez uvedenia - a potom Obraz, režírovaný Luciou Rakúsovou. Nasledovala premiéra inscenácie Nebožka svokra v réžii Jany Hanešovej a tento neúplný maratón zavŕšila hra Nemá kocúr večne hody (réžia Júlia Ajbenová). Na konci apríla sa môžeme tešiť na ďalšiu magisterskú premiéru, spolu teda ide o viacero

študentských a jednu pedagogickú réžiu. Február i marec boli tiež bohaté na reprízy obľúbených predstavení ako Bačova žena, Blažení, Hrdý Budžes, Ani Mak či Legenda 1900. Ocitla sa medzi nimi aj monodráma Leonida Andrejeva Mysel' v réžii Richarda Sanitru, ktorá v malom štúdiu Divadla Akadémie umení dala vyniknúť Matúšovi Hollému.

(r)

Raňajky v Ďatelinke

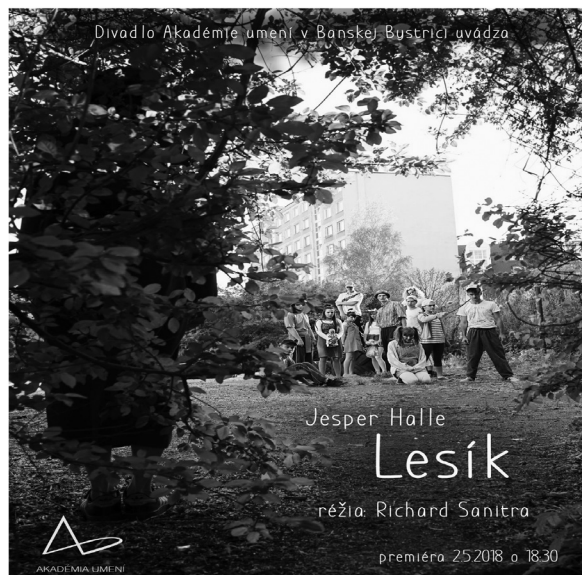
Zásluhou Katedry Intermédií a digitálnych médií FVU AU sme na prvých tohtoročných Raňajkách v Ďatelinke, ktoré pripadli na Svetový deň sociálnej spravodlivosti, privítali Veroniku Střelcovú.

Ide o koordinátorku programu Professional Fellows na Slovensku z CKO - Centra komunitného organizovania, ktoré podporuje aktívnu participáciu občanov na procese verejného rozhodovania. Pomáha občanom formulovať

a obhajovať ich prirodzené záujmy, zároveň vytvára priestor pre efektívnu spoluprácu medzi občanmi, samosprávou a podnikateľským sektorom s cieľom rozvoja komunit. Vďaka tejto spolupráci bol vyslaný so svojím projektom náš študent Adam Engler na stáž do organizácie N.E.A.T - National Equality Action Team. Spolu s nimi prišiel zakladateľ a výkonný riaditeľ organizácie (NEAT), pôsobiaci v New Yorku, Brian Silva, ktorý je lídrom v advokácii pre LGBTQ+

komunitu už viac ako jednu dekádu. Spoločne priblížili, na čom momentálne pracujú, predstavili projekty a svoje „take away“ zo stáží. Program Professional Fellows patrí pod Ministerstvo kultúry a vzdelávania USA, partnerom programu na Slovensku je banskobystrické občianske združenie Centrum komunitného organizovania.

(in)

Fakulta dramatických umení Akadémie umení sa aktuálne teší z toho, že inscenácia Lesík (réžia Richard Sanitra, autor Jesper Halle) bola vybraná na medzinárodný festival vysokých umeleckých škôl FIST 2019 v Belehrade. Tento nórsky triler mal na fakulte dramatických umení premiéru v máji minulého roka ako ročníkový projekt vtedajšieho tretieho ročníka študentov herectva. Zároveň išlo aj o prvé uvedenie tohto titulu na Slovensku. Festival FIST je príležitosť pre našich študentov konfrontovať svoju umeleckú tvorbu v medzinárodnom kontexte. Budeme im preto v polovici mája držať palce.

(bš)

Cena Fra Angelico pre Pavla Tužinského

V polovici februára t. r. sa v Primacionálnom paláci v Bratislave uskutočnilo slávnostné odovzdávanie cien Fra Angelico.

Uznanie zástupcom umeleckej obce Cenu udeľuje Rada Konferencie biskupov Slovenska pre vedu, vzdelanie a kultúru popredným umelcom za prínos kresťanských hodnôt do umenia. Pamätnú medailu s vyobrazením patróna umelcov a diplom odovzdal oceneným jej predse- da, ordinár Ozbroyených zborov a ozbrojených síl SR biskup Mons. František Rábek spolu s bratislavským pomocným biskupom Mons. Jozefom Haľkom. Na slávnosti, ktorá sa konala už po 17-krát, sa zúčastnili mnohé osobnosti z oblasti cirkevného, kultúrneho a spoločenského života, ako aj množstvo rodinných známych a priateľov ocenených.

Cena odkazuje na talianskeho maliara a dominikánskeho kňaza, ktorého vyhlásil za blahoslaveného pápež Ján Pavol II. Ako jeden z najvýznamnejších maliarov florentskej skorej renesancie sa stal patrónom umelcov. Myšlienka podpory a ocenenia umelcov cenou Fra Angelico zo strany Konferencie biskupov Slovenska prostredníctvom jej rady pre vedu, vzdelanie a kultúru je prejavom uznania zástupcom umeleckej obce, ktorí aj v dnešnej dobe neváhajú presadzovať vo svojej tvorbe kresťanské hodnoty a myšlienky. Tento rok cenu prevzalo trinásť laureátov z oblasti slovesného, výtvarného a hudobného umenia.

Po koncertných sálach mu učarovali chrámy

Medzi ocenenými bol aj pedagóg FMU AU v Banskej Bystrici doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD. Docent Tužinský je dirigentom, ktorý sa nezmazateľne zapísal do rôznych súvislostí hudobného a kultúrno-spoločenského diania na Slovensku. Na začiatku svojej bohatej umeleckej kariéry pôsobil v Opere SND, neskôr sa stal šéfdirigentom v Štátnej opere Banská Bystrica, je tiež dlhoročným vysokoškolským pedagógom. V slávnostnom laudatio boli spomenuté jeho aktivity v oblasti interpretácie diel

sakrálny hudby počas jeho pôsobenia v Štátnej opere v Banskej Bystrici (W. A. Mozart – Grosse Messe c mol, Requiem, G. Verdi – Requiem, A. Dvořák – Stabat Mater a i.), spolupráce s inými významnými telesami (Bratislava, Žilina, Košice, Praha a i.), taktiež organizovanie koncertných aktivít s našimi mladými, začínajúcimi umelcami (Trojkráľové koncerty, Annus Musicum a pod.). Vysoko oceňovaná bola jeho zanietenosť a podpora novej, pôvodnej tvorby slovenských skladateľov – V. Didi, E. Krák, J. Filas, P. Špilák, P. Krška a i.

Symptomatickým bol záver slávnostného laudatio – po koncertných sálach sú pre Tužinského koncertnými pódiami hlavne chrámy. O podujatiach, organizovaných v kostoloch, hovorí: „Keďže kostoly sú určené pre ľudí, tichý úmysel našich koncertov je aj prostredníctvom kvalitných hudobných podujatí pritiahnúť do kostola čo najväčší počet ľudí bez ohľadu na ich vyznanie – my totiž nevieme, ako a koho môže prostredníctvom hudby Pán Boh osloviť.“

Text a foto: pt, tkkbs.sk

Doc. Mgr. art. Pavol Tužinský, ArtD. si vo februári t. r. pri príležitosti svojho životného jubilea prevzal z rúk generálneho riaditeľa Národného osvetového centra v Bratislave JUDr. Ing. Michala Bartóka cenu Pocta NOC za dlhoročnú dirigentskú a pedagogickú činnosť v oblasti zborového spevu a inštrumentálnej hudby. Pavol Tužinský patrí k dlhoročným spolupracovníkom Národného osvetového centra. Je pravidelným členom odborných porôt na celoštátnych postupových súťažiach a lektorom dirigentských kurzov organizovaných NOC, predsedom poradného zboru NOC pre inštrumentálnu hudbu a členom poradného zboru NOC pre zborový spev.

(Zdroj: nocka.sk - Peter Zákuťanský)

Týždeň slovenských knižníc

Slovenská asociácia knižníc a Spolok slovenských knihovníkov a knižníc vyhlásili pre rok 2019 jubilejný 20. ročník celoslovenského podujatia Týždeň slovenských knižníc, ktorý sa uskutočnil 4. – 10. marca pod spoločným mottom Knižnice pre všetkých.

Ambasádorom podujatia bol člen čino-hry SND Ján Gallovič. Týždeň slovenských knižníc tradične nemení svoj základný cieľ – pozitívne zviditeľňovať knižnice ako kultúrne a vzdelávacie inštitúcie prostredníctvom spektra aktivít a podujatí. V súčasnosti knižnice na Slovensku nadväzujú na svoje historicky overené miesto v spoločnosti. Sú modernými inštitúciami, ktoré v dostatočnej šírke dokážu poukázať na svoj aktívny podiel na spoločenskom rozvoji obce, mesta, regiónu i kraja. Sú to práve knižnice, ktoré napriek množstvu rôznorodých problémov a nedostatku finančných prostriedkov ponúkajú veľa zaujímavého, nového, poučného i zábavného pre svojich čitateľov, používateľov a návštevníkov.

Knižnica AU: registrácia a prolongácia grátis

Slávnostné otvorenie Týždňa slovenských knižníc sa uskutočnilo v priesto-

roch Radnice v Levoči za účasti za účasti zástupcov MK SR, MŠVVaŠ SR, profesijných združení, ZMOS, VÚC, magistrátu mesta Levoča, zriaďovateľov knižníc, zástupcov knižníc a médií. Otvorenie bolo spojené s tradičným odovzdaním ceny Slovenskej asociácie knižníc Sakačik 2018. Týždňom slovenských knižníc odštartoval mesiac, ktorý je už tradične zameraný na knihu a čítanie.

Akademická knižnica Akadémie umení v Banskej Bystrici v rámci 20. ročníka tohto celoslovenského podujatia v čase od 4. – 8. marca poskytovala registráciu a prolongáciu čitateľských preukazov zadarmo.

(in), ilustračné foto: aku.sk

SILKSCREAM

v termíne 18.2. – 10.3.2019 sa v Galérii Umelka konala výstava troch pedagógov katedry grafiky FVU AU v Banskej Bystrici pod názvom SILKSCREAM – Benca, Makar, Ševčík. Názov výstavy je slovnou hračkou, foneticky totiž je názov identický s grafickou technikou sieťotlač – Silkscreen (v preklade sieťotlač). Výstava prezentuje tvorbu autorov v tejto technike, prípadne jej alternatíve.

(ps), foto (ps)

Mikrofestival Percepcia

s podnázvom ROK OD VRAŽDY bol iniciatívou občianskeho združenia Doboška.

Jednodňová akcia, ktorej cieľom bolo priblížiť verejnosti to, ako vnímajú mladí umelci udalosti z minulého roka prostredníctvom ich tvorby. Percepcia sa zamerala na široké spektrum výtvarného prejavu. Návštevníci mali možnosť vidieť od maľby až po interaktívne inštalácie a premietanie dokumentu. Desiat mladých umelcov a študentov spolu s premietaním video mozaiky Reakcia vytvorilo dokopy 12 diel, ktoré mali možnosť vidieť ľudia 21.2.2019 od 11:00 do 19:00 v priestoroch Záhrady – centra nezávislej kultúry a na Námestí SNP v Banskej Bystrici.

21.2.2019 uplynul presne rok od udalosti, ktorá otriasla celým Slovenskom. Vražda Jána Kuciaka a jeho snúbenice Marty Kušnírovej začala meniť spoločnosť. Študenti sa stali symbolom volania po zmene. Inak tomu nemohlo byť ani v prípade mladých umelcov študujúcich na vysokých školách. Práve v Banskej Bystrici sa nie len študenti Akadémie umení rozhodli priblížiť verejnosti to, ako oni vnímajú súčasné politické dianie, ale aj udalosti z minulého roka. Ako umelcov ich udalosti roka 2018 zasiahli a ovplyvnili v umeleckej tvorbe. Možnosťou prezentácie ich umeleckých diel reflektujúcich udalosti uplynulého roka sa im stal Mikrofestival Percepcia s podnázvom Rok od vraždy. Išlo o jednodňovú akciu občianskeho združenia Doboška v spolupráci so Záhradou – centrom nezávislej kultúry, Centrom komunitného organizovania a platformy Nie v našom meste. Občianske združenie Doboška tvoria študenti Akadémie umení z Fakulty výtvarných umení – Viktória Jehlárová, Gabriela Birošová a Martin Bízik. Mikrofestival Percepcia odprezentoval počas jedného dňa práce 10 mladých umelcov a Iniciatívy vizuálnych umelcov s názvom Reakcia.

Už od jedenástej hodiny doobeda si mohli návštevníci pozrieť sedem diel v priestoroch Záhrady – centra nezávislej kultúry. Okrem študentov sa zúčastnila mikrofestivalu aj Ivana Šáteková, ktorá sa prezentovala práve v týchto priesto-

roch dielom Nedotknuteľní. Nedotknuteľní je séria drobných hlinených búst znázorňujúcich osobnosti, ktoré sa stretávajú s útočnými vyhrážkami o ublížení alebo smrti. Presnejšie išlo o busty Jána Benčíka, Juraja Smatanu, Moniky Tódovej, Zuzany Kovačič Hanzelovej a Jána Gorduliča. V rovnakom priestore vystavovali aj niektorí mladí umelci z Akadémie umení. Napríklad Natália Šimonová interpretovala vo svojej maľbe Róbertkovia fotografiu dokumentaristu Tibora Huszára z 80. rokov 20. storočia, na ktorej zachytil Milana Lasicu a Júliusa Satinského vo vani plnej vody. V jej podaní sa na obraze nachádzali v rovnakej situácii bývalý premiér a minister vnútra, ktorí museli pod tlakom verejnosti odstúpiť zo svojich funkcií a autorka to práve prostredníctvom maľby ironicky komentuje. Súčasťou maľby bol aj videozáznam z akcie, kedy sa autorka prechádzala s maľbou po Banskej Bystrici a dokumentovala reakcie ľudí.

Jedným zo zahraničných umelcov, ktorý práve študuje na Akadémii umení bol Vladyslav Naumeniuk. Mladý ukrajinský dokumentarista vo svojej dokumentár-

nej reportáži Slovensko 2018 zachytáva atmosféru protestných zhromaždení v Banskej Bystrici z roku 2018 a približuje ich prostredníctvom výpovedí organizátorov. Ďalšou autorkou bola Viktória Jehlárová, ktorá svoje autorské kresby s názvom Slovensko v koncoch komentujúce nelichotivý stav krajiny s prvkami telesnosti preniesla na tričká. Potlač sa nachádzala na zadnej strane trička, aby sa ľudia idúci za nami konfrontovali so samotnou kresbou bez pocitu, že o ich záujme vie ten, kto má práve tričko na sebe. Martin Bízik nainštaloval ku týmto prácam pero poháňané motorčekom, ktoré pri svojom pohybe zanechávalo stopu na papieri. Dielo s ironickým názvom Voľným pohybom symbolizovalo snahu populistických politikov a vplyvných osobností zasahovať do práce investigatívnych novinárov, výsledkom čoho je absolútne vytesňovanie objektivity zistenia s deštruktívnymi dôsledkami pre spoločnosť. Jeho druhou inštaláciou bol hrnček umiestnený na stene v priestoroch kaviarne Záhrada. Autor nenásilnou a citlivou formou dával divákovi možnosť započuť sa do rozhovoru medzi Jánom Kuciakom

a Mariánom Kočnerom, ktorý je v súčasnosti obvinený z objednávky jeho vraždy. Dielo s názvom Skutok sa stal počítalo s participáciou diváka a po aktívnom zapojení vyvolávalo v participantovi otázky, ktoré sa mu po započutí rozhovoru vynorili. Gabriela Birošová a Martin Bízik, ktorí sa podieľajú na organizovaní občianskych zhromaždení spoločne vytvorili poštovú schránku s menovkou Slušné Slovensko. Schránka symbolicky spája obyvateľov krajiny na spoločnej adrese, avšak môže migrovať po celej krajine. Tým poukazuje, že celá krajina musí byť bezpečným domovom pre ľudí, ktorí v nej žijú.

O šiestnástej hodine sa Mikrofestival Percepcia pozornosťou presunul na Námestie SNP, kde mali zúčastnení možnosť vidieť počas zhromaždenia venovaného Jánovi a Martine diela niektorých z vystavujúcich. Pamätníky majú rôzne tvary a podoby. Gabriela Birošová si uctila pamiatku Jána a Martiny spomienkovým nápisom „#All FOR JAN AND MARTINA“ ktorý nesie názov, Nezabúdame. Nápis je vytvorený zo špeciálneho nano náteru a je viditeľný za daždivého počasia ktoré nám pripomína udalosti osmičkového roku 2018 keď sme stáli po celom Slovensku spolu v daždi na námestiach. Nech sú ich mená pre nás záväzkom pokračovať v ich odkaze.

Na samotnom pódium sa nachádzali digitálne panely od Dominiky Kolačkovskej. Autorka prostredníctvom panelov dala

zúčastneným možnosť čítať posledný článok Jána Kuciaka, ktorý nemal možnosť dokončiť. Text článku bežiaci na paneloch v istom okamihu vytváral svojím pohybom rozmazané pixely v slovách, ktoré odkazujú na závažné pochybenia a ich fatálne dôsledky, čo my svojou pasivitou nepriamo tolerujeme. O pätnástej hodine sa začalo spomienkové zhromaždenie a s postupne prichádzajúcou tmou sa začalo čoraz viac vynímať dielo Richarda Bolča, Luminoletria, ktoré sa nachádzalo vedľa pódia. Svetelný objekt s veľkoformátovým nápisom „NAOZAJ?“, ktorý svojou intenzitou svietenia a blikaním priťahoval pohľad diváka, poukazuje na skutočnosť, kedy dlhodobo nezodpovedané otázky postupne vytesňujeme na okraj svojho záujmu, čím zostávajú nezodpovedané. Na opačnej strane pódia sa nachádzalo veľkoplošné plátno, na ktoré organizátori mikrofestivalu premietali video mozaiku Reakcia – diela 460 výtvarníkov, dizajnérov, filmárov, fotografov, ktoré boli vytvorené od februára 2018, ako reakcia na vraždu Jána a Martiny.

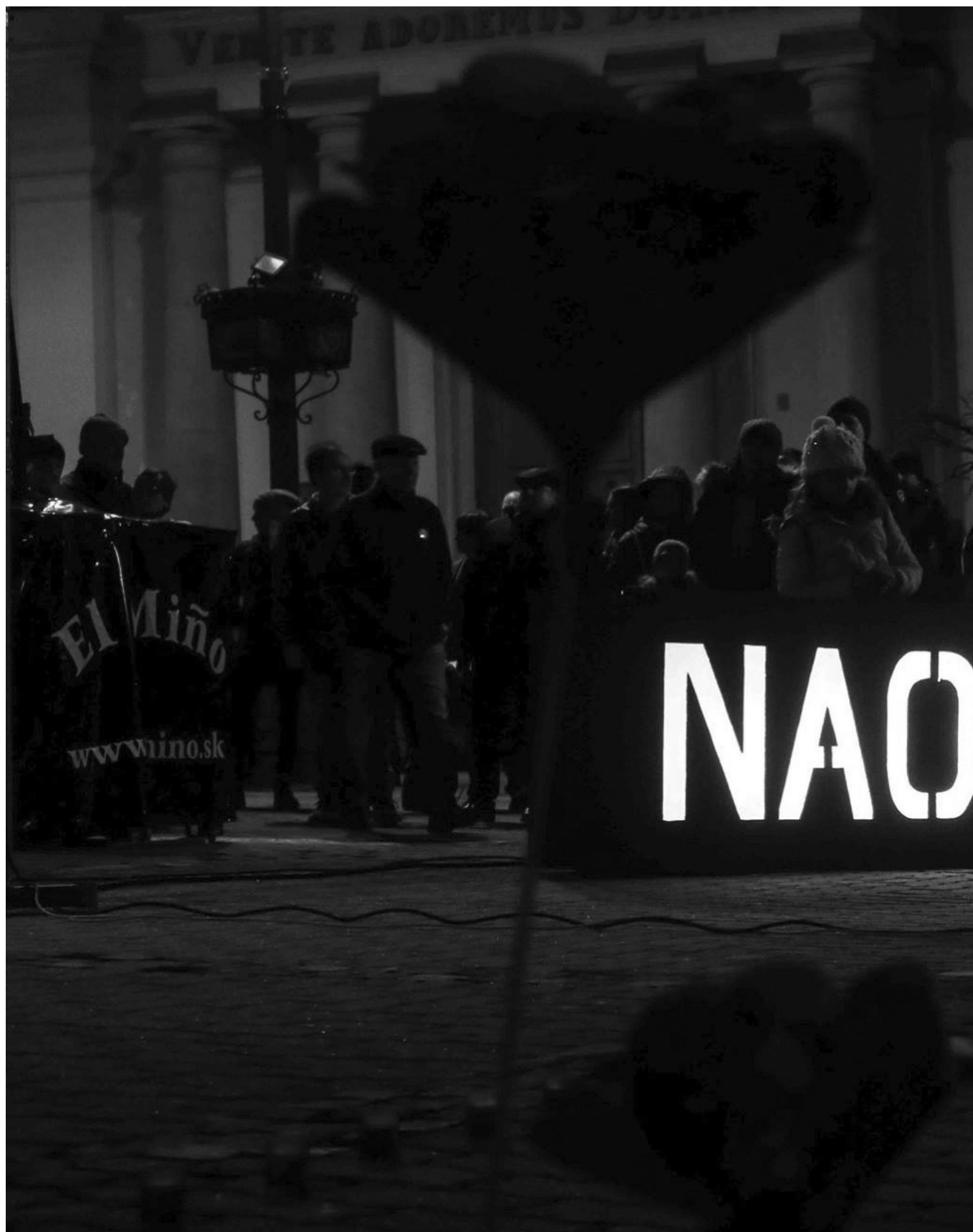
Po skončení zhromaždenia, približne o pol siedmej, sa mikrofestival opäť presunul do Záhrady. Zatiaľ čo si návštevníci mali možnosť pozrieť diela vo vnútorných priestoroch Záhrady, Veronika Šmírová spolu s erasmovou študentkou zo Španielska, Lourdes López Ruiz, pripravovali spoločný videomapping na stenu oproti kaviarenskej časti Záhrady na jej dvore. Krátko po siedmej hodine

organizátori uzavreli mikrofestival v interiéri a po ďakovných slovách smerom ku autorom, následne pozvali zúčastnených na videomapping, ktorý bol bodkou za mikrofestivalom. Prvá časť mappingu bola od Lourdes López Ruiz, ktorá sa pohrávala s myšlienkou peňazí v kontexte s pretekaním krvi. Po skončení jej časti mali diváci možnosť započúť rezonujúci zvuk vytáčania mobilného telefónu. Takto začala svoju časť Veronika Šmírová, ktorá kombinovala zvukové stopy s vizuálnymi a premieňala ich pomocou jednoduchých symbolov na videomapping, ktorý priamo poukazyval na vraždu Jána a Martiny zo dňa 21.2.2018 v ich dome, vo Veľkej Mači.

Mikrofestival Percepcia bol dôkazom že mladým umelcom nie je ľahostajné to, ako sa bude budúcnosť ich krajiny vyvíjať a že dokážu pri kontakte s udalosťami, akou bola vražda Jána Kuciaka a Martiny Kušnírovej, no i zisteniami ktoré vyplávali na povrch po tlaku verejnosti a zainteresovanosti všetkých ľudí, citlivo a vecne reagovať vo svojej tvorbe. Pamätníky majú rôzne tvary a podoby. My v Banskej Bystrici sme si uctili pamiatku Jána a Martiny spomienkovým nápisom v deň výročia vraždy. Nech sú ich mená pre nás záväzkom pokračovať v ich odkaze. Nano nápis je viditeľný za daždivého počasia ktoré nám pripomína udalosti osmičkového roku 2018 keď sme spolu v daždi stáli na námestiach.

Martin Bízik

foto Dominika Kolačkovská, Andrea Laková

Richard Bolčo: „NAOZAJ?“
Svetelný objekt s veľkoformátovým
nápisom.

NO POWER NO ART

V Kunsthalle v Košiciach prebieha medzinárodná výstava súčasného mediálneho umenia, ktorá nesie názov No Power No Art čo vo voľnom preklade by sme mohli povedať: Bez elektriky žiadne umenie. Z toho je zreteľné, že výstava je prehliadkou umenie nových technológií a médií a počítačového umenia. Autormi koncepcie a kurátormi tohto výstavného projektu sú umelci a pedagógovia prof. MgA. Michal Murin, ArtD. z Fakulty výtvarných umení (FVU) v Banskej Bystrici a Mgr. Art. Ing. Richard Kitta, ArtD. z Fakulty umení (FU) Technickej univerzity v Košiciach. Ich dlhoročná spolupráca na rôznych projektoch podčiarkuje a zreálnuje aj inštitucionálnu spoluprácu oboch fakúlt. Výstava je súčasťou série podujatí pod názvom Creative Playgrounds, ktorú obaja autori spustili už v roku 2017. Ďalej je podstatné spomenúť, že výstava je prvou z cyklu šiestich výstav venovaných mediálnemu umeniu, ktoré sa Kunsthalle zaviazalo realizovať v rokoch 2019 – 2020. Na výstavu v priestoroch košickej Kunsthalle kurátori prizvali partnerské umelecké vysoké školy z Fakulty výtvarných umení v Brne, VŠVU v Bratislave, z ASP v Katoviciach, z Fakulty designu a umění Ladislava Sutnara v Plzni a samozrejme študentov z ateliérov Digitálnych médií FVU v Banskej Bystrici a ateliéru Nové médiá FU v Košiciach, ktorý zastupovali odborní asistenti Martin Kudla, Richard Kitta, doktorand Martin Kolčák a študent Matej Pancurák.

Mladí autori sa v dielach vyjadrujú cez rôznorodú škálu umeleckých foriem, ako interaktívny objekt, zvukový objekt, inštalácia, video art, game art, radio art a expandovaná fotografia. Na výstave sa predstavili aj traja naši študenti z Akadémie umení Bc. Veronika Šmírová, Dominika Koláčková a Martin Bízik z ateliéru Digitálne médiá a doktorand PaedDr. Peter Vítko. Vernisáž k výstave sa konala 26. februára na ktorej sa zúčastnili aj samotní autori. Hneď po vstupe do výstavnej miestnosti „udrie“ do očí ale aj do uší dielo Dominiky Kolačkovskej NESTAČÍ. V diele využila staré pragotróny zo železničných staníc, ktoré sa neustále pretáčajú a tak vzniká pôsobivá a sugestívna zvukovo vizuálna inštalácia. Ako sama Dominika povedala: „Myšlienkou tejto práce je, že už nám

Autori koncepcie a kurátori výstavného projektu Mgr. Art. Ing. Richard Kitta, ArtD. (vľavo) a prof. MgA. Michal Murin, ArtD.

nestačí čo sa udialo na našej politickej scéne a chceme zmenu.” Ďalším dielom, ktoré vŕhalo pozornosť diváka na výstave bola interaktívna inštalácia študentky 5. ročníka Veroniky Šmírovej. Diváka stavia prostredníctvom senzorov a interaktivity do úlohy tvorca vizuálneho výstupu a tak ponúka možnosť, aby fyzický pohyb diváka ovplyvnil samotné vyznenie jej diela v Kunsthalle. Všadeprítomným dielom zaujal Martin Bízik, ktorý v Kunsthalle inštaloval vysielачku a na voľnej frekvencii spustil autorské rádio vysielanie, ktoré si mohol naladiť každý majiteľ mobilného telefónu. Na tejto „stanici“ bol opakovane vysielaný hodinový blok soundartových diel prevažne slovenských umelcov. Ďalšie interaktívne dielo Martina Bízika vŕhujú divákovu pozornosť a napr. obyčajnú stoličku menia na jednoduchý „hudobný nástroj“ ktorého zvuky závisia od spôsobu hojdania sa na stoličke. Všetky práce vznikli ako semestrálne práce na FVU a možnosť ich takto prezentovať na renomovanej výstave v atraktívnom priestore Kunsthalle je pre študentov veľkou satisfakciou. Pozornosť na výstave získala aj prezentácia pedagogickej a autorskej činnosti doktoranda PaedDr.

Petra Vitka (školiteľ doc. Michal Murin), ktorý sa predstavil v Kunsthalle so svojím pedagogicky mimoriadnym projektom GameDesignClub, ktorý funguje od septembra 2017 na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici. Jeho cieľom je poskytnúť študentom a absolventom fakulty priestor pre kolektívnu tvorivú prácu v oblasti interaktívneho dizajnu počítačových hier mimo výučby v akreditovaných študijných programoch. Cielene volené pracovné a edukačné aktivity a odborná diskusia majú za cieľ rozšíriť a aplikovať poznatky z 3D modelovania, anatómie, architektúry, animácie, kresby, grafického dizajnu a vizuálneho programovania pri tvorbe interaktívnych počítačových projektov. Na tvorbe interaktívnych projektov z tohto videa sa podieľali títo členovia GameDesignClubu. Peter Vítko, Filip Kmeť, Daniel Handák, Miroslava Gomolčáková, Vlado Ganaj, Nela Bobová, Lada Kopnická, Kristína Latáková, Martin Zlievsky, Martin Bízik, Veronika Šmírová, Dominika Kolačková, Lenka Stráňavská, Karin Wágnerová, Alžbeta Mandúchová, Maja Daneková, Maroš Štuler. Výstava trvá 26. 2. do 14. apríla. 2019.

Karin Wágnerová (DM, FVU)

**NO POWER
NO ART**

27. 2. - 14. 4. 2019

**Creative
Playgrounds vol.3**
27. 2. - 14. 4. 2019

**KUNSTHALLE | HALÁ UMENIA
KOŠICE (SK)**

Vernisáž : 26. 2. 2019 17:00
Kurátori: Richard KITTA & Michal MURIN
Medzinárodná výstava súčasného mediálneho umenia
International exhibition of contemporary Media art
Výstava je podporným podujatím
Košice / UNESCO - Creative city of Media arts.
Partneri: CIKE, DIG, MAO / Media Art Office

Ludovít Hološka: Figúra 1961 – 2018

(Galéria 19, Bratislava, 14. 3. – 21. 4. 2019)

Je vzrušujúce vidieť mesiac v splne. Ale fascinujúce je vidieť mesiac po nove, celkom na začiatku prvej štvrti, keď sa zjavuje predznamenávajúca linka. Pozeráme sa síce na linku, ale tak naozaj sa nám zjavuje objemné teleso, zasahuje nás jeho tušená plnosť. Živosť a pulzujúcu energiu tejto predznamenávajúcej linky možno zhliaďnuť v tom, že na rozdiel od obrazu mesiaca v splne, ktorý sa zdá úplný, celistvý až dokonalý, no v skutočnosti je len deficitným, plošným zobrazením kruhu, nás neúplná linka navádza k videniu mesiaca v jeho masívnej, objemnej guľatosti. Tu zreteľne vidieť, že úplnosť a celistvosť vedie skôr k zastieraniu, k nevideniu, kým napíňajúce odhalenie môže byť výsledkom len linky koncentrovanej, až esenciálnej, umiestnenej na to jediné možné miesto

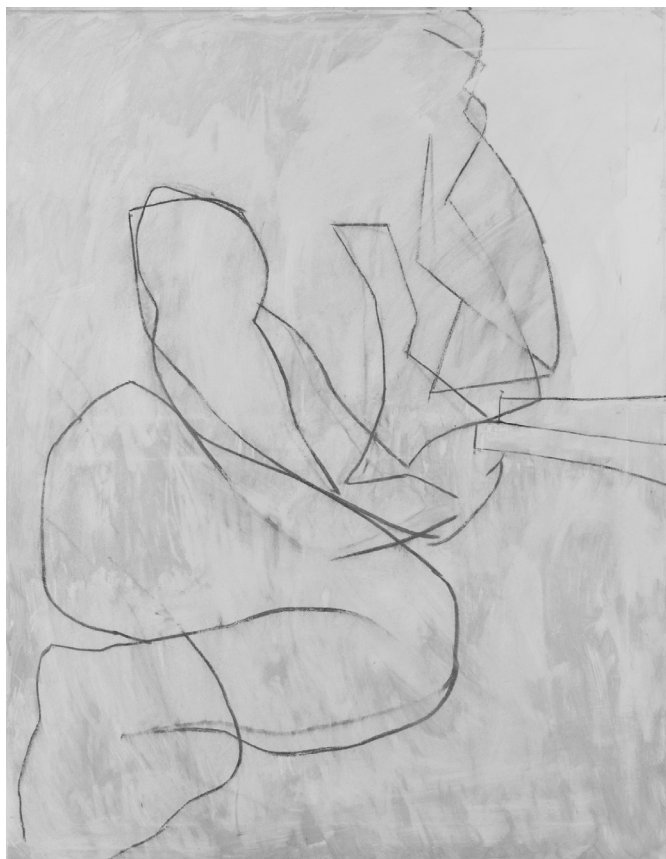
v priestore. Mám tu teda na mysli možnú totalitnú povahu takejto linky. Hološkova čiara disponuje touto totalitou. 5. 7. 1974 si Ludovít Hološka zaznamenal do svojho denníka: „Moje videnie priestoru je také intenzívne, tak silno mnou preniká a tak ostro si uvedomujem svoju mieru v ňom, seba. Vidím priestor číry, priezračný a veci (tvary, formy, farby) v ňom vidím plné a mocne znejúce.“ Ako to píše Eugen Fink, „človek je ako svetlo v noci, je planúcou pochodňou uprostred noci sveta, privádza veci k tomu, aby zažiarili v jeho konečnom priestore. Objekty, veci musia samé za seba pripustiť, aby boli predstaviteľné a poznateľné. Nielen v človeku, i v nich samých spočívajú podmienky pre javenie sa. Pri procese javenia sa zotrvávajú v nečinnosti, či už ležia v pokoji na mies-

te, alebo sa nachádzajú v stave divokej pohnutosti. Sú nasvietené svetlom ľudského ducha, ale za samých seba sú voči tomu celkom ľahostajné. Pripúšťajú ho preto, že sa ich to v samotnom ich bytí nedotkne.“

Protipólom tejto ľahostajnosti je bytosť, ktorá preniká dovnútra, okupácia duše, ktorej sa autor, v tomto prípade Hološka, dobrovoľne podriaďuje. Nič nepríde zvonka, zapísal si tiež v denníku. Následná kapitulácia je predpokladom k tomu, aby objekt mohol nanovo povstať v podobe linky, ktorej podstatou je tvoriteľská sila projektovať ho vo vedomí iných ľudí v uchvacujúcej komplexnosti.

Peter Milčák

(Z poznámok k výstave Ludovíta Hološku
Figúra 1961 – 2018 v Galérii 19 v Bratislave)

Biela noc. plátno, olej, 90 x 70 cm, 2016

Nokturno III. plátno, olej, 90 x 70 cm, 2016

Marec v znamení koncertov FMU AU

Záver mesiaca marec patril sérii koncertov z dielne Fakulty múzických umení Akadémie umení. Ponuku tvorili:

* 25. marec 2019 o 16.00 hod. (komorná sála FMU AU):

MYKHAYLO ZAKHARIYA, cimbal dizertačný umelecký výkon. Na programe: Franz Schubert, Franz Liszt/Valeriu Luta, Oxana Herasymenko, Astor Piazzolla/Olga Yurchenko, Larysa Sanzhyevoy, Bohdan Kotiuk, Manuel de Falla/Valeriu Luta, Larysa Donnyk, Ihor Haidenko, spoluúčinkuje: Zuzana Stračinová, cimbal, školiteľka: doc. Viktória Herencsár, ArtD., klavírna spolupráca: Dana Zakhariya.

* 25. marec 2019 o 16.00 hod. (Thurzov dom):

SÁRA JURIKOVÁ, klarinet diplomový umelecký výkon. Na programe: Louis Spohr, Vincente Asencio, Francis Poulenc, Max Bruch, spoluúčinkuje: Martina Kuštárová, gitara, pedagogické vedenie: Mgr. art. Ronald Šebesta, ArtD., klavírna spolupráca: Mgr. art. Marta Nemcová, ArtD., MgA. Maroš Klátik, ArtD.

* 26. marec 2019 o 16.30 hod. (koncertná sála FMU AU):

PETER HORVÁTH, trúbka diplomový umelecký výkon. Na programe: Vassily Brandt, Jiří Pauer.

MICHAL MESIAR, trúbka bakalársky umelecký výkon. Na programe: Jan Křtitel Jiří Neruda, Alexander Arutunian, pedagogické vedenie: doc. Kamil Roško, klavírna spolupráca: Mgr. art. Zuzana Výbošťoková, ArtD.

*27. marec 2019 o 14.30 hod. (komorná sála FMU AU):

FREDERIKA VAVROVIČOVÁ, saxofón diplomový umelecký výkon. Na programe: Johann Sebastian Bach, Pierre-Max Dubois, Antonín Dvořák, spoluúčinkujú: Pavol Hoďa, Mgr. art. Ján Gašpárek, Mgr. art. Ladislav Fančovič, ArtD., saxofón, pedagogické vedenie: prof. Alexander Stepanov, CSc., klavírna spolupráca: Mgr. art. Ladislav Fančovič, ArtD.

*27. marec 2019 o 16.00 hod. (komorná sála FMU AU):

JOZEF RITTER, gitara dizertačný umelecký výkon. Na programe: Roland Dyens, Trois Saudades, Heitor Villa-Lobos, spoluúčinkuje: Mgr. art. Csík Noémi, husle, školiteľ: doc. Mgr. art. Ján Labant, ArtD.

*27. marec 2019 o 18.00 hod. (koncertná sála FMU AU):

JANKA KOČÍKOVÁ, kontrabas bakalársky umelecký výkon. Na programe: Giovanni Bottesini, Franz Anton Hoffmeister, Miroslav Gajdoš, Eloine Vatteville, Paul Ramsier, pedagogické vedenie: Mgr. Ján Krigovský, klavírna spolupráca: Mgr. art. Lucia Biľová, ArtD.

*28. marec 2019 o 17.00 hod. (komorná sála FMU AU):

AYNUR ZAYNI, kontrabas bakalársky umelecký výkon. Na programe: Karl Ditters von Dittersdorf, Sergej Alexandrovič Kusevickij, Giovanni Bottesini, Sergej Vasiljevič Rachmaninov, David Heyes, Gabriel Fauré, pedagogické vedenie: Mgr. Ján Krigovský, klavírna spolupráca Mgr. Bohdan Koval.

(in)

Nemá kocúr večne hody

„Ono sa povie: peniaze nie sú všetko. Ale ži bez nich! Takých, čo sú šťastní bez peňazí, dnes akosi nevidno.“

Pod týmto mottom pozývala FDU AU na ďalšiu bakalársku premiéru študentky divadelnej réžie a dramaturgie, ktorá sa uskutočnila 27. 03. 2019 vo veľkom štúdiu Divadla Akadémie umení. Repríza bola na programe 28. 03. 2019 a 03. 04. 2019 v rovnakom čase.

NEMÁ KOCÚR VEČNE HODY

Autor: Alexander Nikolajevič Ostrovskij.

Réžia: Júlia Ajbenová.

Pedagogické vedenie: Doc. Mgr. art. Matúš Oľha, PhD.

Úprava prekladu: Júlia Ajbenová.

Dramaturgia: Jana Hanešová.

Scéna a kostýmy: Júlia Ajbenová.

Účinkujú: Martin Nagy, Ladislav Brandobur, Mária Knoppová, Daniela Turzová, Júlia Kmeťová, Diana Khwaja.

(r)

Rozdelenie spoločnosti vyjadrené v gestách

Výstava Jána Triašku Live Long and Prosper v Galérii Artwall v Prahe (od 24. 1. do 14. 3. 2019) zobrazuje gestá rukou vyjadrujúce rôzne ideologické, ale i všeobecné ľudské postoje a prístupy. Na každom z výstavných panelov sa vždy prekrývajú dve kresby s protikladným významom: nenávistné gesto s „gestemením“, kresťanstvo a budhizmus, nacistický pozdrav so symbolom palca nahor.

Triaška sa zameriava na symboly, ktoré sú fenoménmi dnešnej doby. Námetom výstavy je podľa slov autora „pnutie medzi jednotlivými skupinami v spoločnosti“. Ján Triaška vychádza z klasického umeleckého námetu, zo štúdie ruky.

Okrem ľudských rúk, ktoré sú kreslené realisticky, sa v dielach objavujú i odkazy k popkultúre (ruka Mickeyho Mousa) a k náboženským zobrazeniam (ruka Budhu). Jemná tušová kresba je konfrontovaná s výraznou čiernou líniou. Vizualným kontrastom je zdôraznený i kontrast obsahový. Nevinné gestá sa prekrývajú s gestami extrémistickými, vulgárnymi a násilnými. Názov výsta-

vy je odvodený od tzv. vulkánskeho pozdravu, pochádzajúceho z tradície judaizmu a znamenajúceho požehnanie. V Triaškovom diele je tento symbol konfrontovaný s gestom známym i z nášho kultúrneho prostredia: so symbolom vztýčeného prostredníka. Gestá môžu byť na jednej strane výrazom snahy o komunikáciu, na druhej však i vymedzením sa voči okoliu, môžu vyjadrovať súhlas alebo nesúhlas. Gestá však odkazujú aj k náboženstvu, ideológii, či kultúrnej príslušnosti. Na všetkých týchto rovinách dochádza v súčasnom svete k vyhroteniu konfliktov, pre ktoré je príznačná neochota porozumieť si.

Postoj autora

„Výstava Jána Triašku sa vyjadruje k aktuálnemu problému našej doby: k fenoménu rozdelenej spoločnosti, v ktorej jednotlivé skupiny nie sú schopné alebo ochotné spolu komunikovať,“ konštatovali kurátorky výstavy Lenka Kukurová a Zuzana Štefková. V umení je naopak snaha o komunikáciu veľmi dôležitá. Ján Triaška sa vo svojich dielach často ve-

nuje spoločenským a politickým témam. Svoj postoj komentuje takto: „Budovanie otvorenej spoločnosti s hodnotami, založenými na poznaní a tolerancii by malo byť v súčasnosti samozrejmosťou. Súčasné umenie má v danom procese dôležitú rolu, otvára obzory, provokuje a pýta sa. Myslím, že jednou z úloh súčasného umenia je i dotýkanie sa sféry politicko-spoločenskej reality, v ktorej žijeme. Občianske angažovanie prostredníctvom výtvarného umenia má výrazové prostriedky, ktorými dokáže nielen formulovať otázky, ale tiež prezentovať názory autorov a dokonca i agitovať v spoločnosti.“

Partnerom výstavy bol Slovenský inštitút Praha. Dodajme, že Ján Triaška (* 1977, Nový Sad, Srbsko) pôsobí ako vedúci Katedry maľby na Fakulte výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici, žije a pracuje v Bratislave.

(artwallgallery.cz)

Eva Masaryková: Somorgraphy

(At Home Gallery, synagóga, Šamorín, 30. 3. - 28. 4. 2019)

Inštalácia v šamorínskej synagóge odkazuje k topografii, terénu, pôvabu čítania mapy a k domácomu miestu autorky.

Na začiatku stála fascinácia technickou stavbou šamorínskeho vodojemu, objektom takým známym a dominantným z rovinatej Podunajskej nížiny. Ďalšou ideou bolo otočiť šamorínsku synagógu, vďaka pôvodným terénnym danostiam jemne pootočenú na juhovýchod, zmenou mierky rituálne na východ.

Autorka žije v Hamuliakove, iba pár kilometrov od Šamorína, štrnásty rok. Tvorbou objektu aktuálneho stavu 3 d mapy centra mesta ohmatala, spoznala a privlastnila si dané realie a sochársky ich interpretovala v línii kartografov minulosti, ktorých mapy sú vytvorené s istou mierou štylizácie. Hovorí o tom, aký je osobný a emocionálne zainteresovaný pohľad určujúci pre vnímanie reality, ale aj pre výklad dejín a histórie. Objekt je tvorený z hliny pre miesto, obyvateľov mesta, pre „domácu“ synagógu s ak-

centom pocitu domova. Živelný spôsob výpalu v drevopeci a v pilinovej dymovej peci (temer) na tom istom mieste, Šamorín prežiahnutý ohňom v Hamuliakove, určuje jeho výtvarný výraz s asociáciou na archeológiu, s vedomím plynutia času, neustáleho nahrádzania včerajška dneškom a dneška zajtrajškom. Projekt bol realizovaný vďaka udeleniu štipendia z verejných zdrojov z Fondu na podporu umenia.

(r)

Zlatá stužka, symbol nádeje

Občianske združenie Svetielko nádeje - Centrum pomoci detskej onkológie Banská Bystrica sa tento rok pripojilo k celosvetovej kampani na podporu povedomia o detskej onkológii. Deň detskej rakoviny pripadá každoročne na 15. februára.

Cieľom kampane je zvýšiť informovanosť verejnosti o rakovine detí a mládeže a dosiahnuť lepšie pochopenie problémov a výziev spojených s týmto ochorením. V Banskej Bystrici pripravilo Svetielko nádeje podujatie pre verejnosť s cieľom intenzívnejšie venovať pozornosť tejto problematike a témam, ktoré s ochorením súvisia. V Europa SC zorganizovalo 15. februára celodennú akciu, kde sa verejnosť mohla pripojiť k tejto iniciatíve viacerými spôsobmi a ktorej zámerom bolo upozorniť verejnosť na problematiku detskej onkológie a vyjad-

renie spolupatričnosti s deťmi a rodičmi, ktorí prechádzajú cestou boja s náročným ochorením.

Pripojila sa aj Akadémia umení

V spolupráci s Národnou transfúznou službou sa v obchodnom centre uskutočnil mobilný odber krvi. Po odbere krvi bol pripravený pestrý program pre malých i veľkých. Symbolom tohto dňa je zlatá stužka, ktorú organizátori mali pripravenú pre každého, kto sa k ich iniciatíve pripojil. Zorganizovali aj verejnú zbierku, jej výtazok použijú na projekty, ktorými Svetielko nádeje už 16 rokov pomáha chorým deťom a ich rodinám. Prostredníctvom výstavy informovali o formách pomoci Svetielka nádeje, predstavili tiež svojich dobrovoľníkov a ich aktivity na detskej onkológii. Pozvali aj ľudí, ktorí im pomáhajú zvidi-

teľňovať sa v teréne, napr. športovcov. V spolupráci s animátormi zo Stageman Slovensko s. r. o. pripravili kreatívne hry pre deti, nechýbalo ani maľovanie na tvár. O kvalitné hudobné vstupy sa postarali študenti banskobystrickej Akadémie umení a fenomenálny gitarista David Bílek. Svojím vystúpením prispeli k charitatívnemu rozmeru akcie študenti fakulty múzických umení Tomáš Valiček (akordeón), Zuzana Onodiiová (muzikálový spev) a Tereza Gerzaničová (muzikálový spev). Zástupcovia AU na akcii rozdávali obrázkové publikácie z portfólia vydaných kníh. Priplí sme si zlatú stužku svetielka nádeje!

Marta Holéciová

Výstavy a aktivity

Stredoslovenskej galérie

BETHLENOV DOM, DOLNÁ 8:

Ján Triška - Sezóna 18/19

(6. 3. – 14. 4. 2019)

Kurátor: M. Stolárik

Vypovedaní / Cigáni v slovenskom výtvarnom umení

19. a 20. storočia

30. 4. – 15. 9. 2019

Vystavujúci autori: L. Medňanský, E. Halász-Hradil,
A. Jaszusch, J. Bendík, M. Kurth, R. Dzurko a iní

Kurátor: M. Kleban

KRESLIAREŇ:

Richard Kittá - Sustainable Feelings (9 pcs)

27. 3. – 12. 5. 2019

Kurátorka: M. Stoeac-Vlăduți

FOYER:

HYDROZOA – stála expozícia Stana Filka.

Časť druhá / PAVILÓN:

František Demeter & Tomáš Džadoň

(27. 6. 2018 – 30. 6. 2019).

Časť tretia / Koronograf:

Sarah Jones (od 21. 12. 2018)

Kurátorka: M. Keratová

VILA D. SKUTECKÉHO, HORNÁ 55:

Stála expozícia Dominika Skuteckého, celoročne.

Otváracie hodiny: UT – NE: 10.00 – 15.00 hod.

PRAETORIUM, NÁM. Š. MOYSESA 25:

Michal Moravčík: United We Stand

(15. 12. 2018 – 31. 3. 2019).

Vila D. Skuteckého, Horná 55: Stála expozícia Dominika Skuteckého, celoročne. Otváracie hodiny: UT – NE: 10.00 – 15.00 hod.

PODUJATIA A SPRIEVODNÉ AKTIVITY:

Celoročne – Vila D. Skuteckého: Zábavný skicár – pre najmenších návštevníkov – Detský tlačný sprievodca expozíciou – Galerijné kufríky – Holokaust a osudy D. Skuteckého.

PONUKA PRE ŠKOLY:

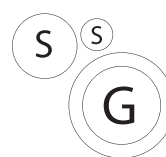
SSG realizuje tvorivé dielne, animácie a lektoráty pre materské, základné a stredné školy, školské kluby, základné umelecké školy a centrá voľného času.

Bližšie informácie na www.ssgbb.sk.

SSG, Dolná 8, 975 90 B. Bystrica,

tel.: +421 48/470 16 15, ssgbb@ssgbb.sk, www.ssgbb.sk, fcb.

Voľný vstup do SSG každú poslednú nedeľu v mesiaci počas roku 2018.

Stredoslovenská
galéria

Naši jubilanti

Apríl 2019

50 rokov – Mgr. PhD. Peter Himič

80 rokov – doc. Kamil Roško

Máj 2019

55 rokov – Ľubica Trníková

65 rokov – doc. Mgr. art. František

Výrostko

Jún 2019

60 rokov – Judita Perželová

70 rokov – Mgr. art. Pavol Procházka

Jubilantom v mene zamestnancov, študentov a sympatizantov školy srdečne blahoželá a do ďalších rokov praje redakčná rada veľa zdravia, šťastia, inšpirácie, tvorivých síl a pohody v osobnom i profesijnom živote.

Zaznamenali sme

Trojkráľový koncert

Trojkráľový koncert v podaní orchestra Camerata Novisoliensis s dirigentom Pavlom Tužinským v Chráme Panny Márie Pomocnice u Saleziánov Don Bosca v Sásovej ponúkli v januári verejnosti FMU AU, BBSK – SOS Banská Bystrica a Saleziáni Don Bosca v Banskej Bystrici. Sólisti: Mária Tajtáková, Otokar Klein, Jana Lešková, Tomáš Valíček, Barbora Simanová, Matej Droppa, Karolina Ludwiczka, Peter Stašík, Deborah Jendruchová a ďalší. Program: J. S. Bach, G. Ph. Telemann, A. Vivaldi, G. Donizetti, G. Bizet, A. Adam, J. Derbenko, E. Morricone a iní.

Deň otvorených dverí FDU

Februárový Deň otvorených dverí FDU AU mal prilákať čo najviac záujemcov o štúdium na tejto fakulte. Tí, čo prišli, dostali zaujímavé informácie o štúdiu, prijímacom konaní a jednotlivých študijných programoch fakulty.

Sartre na akademickej pôde

Divadlo FDU AU ponúklo v závere januára premiéru absolventského predstavenia študentov V. ročníka herectva – Jean-Paul Sartre: S vylúčením verejnosti (Za zavretými dverami) v réžii Kataríny Burdovej. Dramaturgia: Soňa Mäsiarová, Garcin: Pavol Olešňan, Inès: Júlia Čekaňáková, Estelle: Diana Šutaríková, Č.: František Kňazovič.

Dnes, včera a predvčerom

V Galérii 19 v Bratislave otvorili 14. marca výstavu Ľudovíta Hološku Dnes, včera a predvčerom, ktorej kurátorom je Peter Milčák. Výstava potrvá do 21. apríla t. r.

V medzinárodnom formáte

Dve tradičné a ťažiskové podujatia FDU AU sa v tomto roku vďaka dotáciám z Fondu na podporu umenia môžu tešiť medzinárodnému formátu. Ide o Artorium a teatrologickú konferenciu v cykle Dnes a tu.

Noví profesori

Ešte koncom minulého roka sa uskutočnilo zasadanie umelecko-vedeckej rady AU, na ktorom so svojou inauguračnou prednáškou vystúpila doc. Viktória Herencsárová, ArtD. (AMU). Je schválená na profesúru, materiály putovali na ministerstvo. Ďalšou potešujúcou správou je, že za profesora bol menovaný doc. Mgr. art. Štefan Sedlický, ArtD. (AMU).

Prezident SR Andrej Kiska v Prezidentskom paláci dňa 27. 3. 2019 vymenoval spolu 25 profesorov. Medzi čerstvými nositeľmi najvyššej vedecko-pedagogickej hodnosti je aj výtvarný umelec, tvorca inštalácií, objektov, performancií Michal Murin z katedry IDM, Fakulty výtvarných umení Akadémie umení v Banskej Bystrici.

The Four Masters v Galérii FX

Ďalšou z plejády podujatí v Galérii FX bola marcová výstava The Four Masters (5. - 31. 3. 2019). So svojimi dielami sa predstavili Ádám Albert, Dániel Horváth, Frigyes König a Franciska Szabó.

Kršiak prvým doktorandom

Vôbec prvým absolventom doktorandského štúdia katedry filmovej dokumentárnej tvorby FDU AU sa nedávno

stal Mgr. art. Ivan Kršiak, ktorého si pamätáme aj ako prodekana fakulty. Pre zaujímavosť, interným doktorandom je aj Mgr. art. Ľubomír Mindoš.

Legenda 1900

„Ludia majú v očiach to, čo ešte len uvidia, nie to, čo už videli“ - týmto sloganom lákala záujemcov repríza monodrámy Legenda 1900. Neobyčajný príbeh o neobyčajnom klaviristovi z autorskej dielne Alessandra Bariccora rozpovedali jeho tvorcovia 12. februára v malom štúdiu Divadla Akadémie umení. Účinkoval Štefan Palfi, réžia Jana Ovšonková.

Výberové konanie Erasmus+

Informačné stretnutie s fakultným koordinátorom na výberové konanie Erasmus+ a zápis pre študentov FVU sa uskutočnil na pôde školy koncom februára.

Dodatočné prijímacie skúšky

Dekanka Fakulty múzických umení Akadémie umení v Banskej Bystrici vyhlásila dodatočné prijímacie skúšky na akreditovaný študijný program bakalárskeho štúdia v študijnom odbore 2.2.3 hudobné umenie – študijný program Interpretáčného umenie: Modul: klávesové nástroje akordeón. Modul: strunové nástroje viola, husle, violončelo, kontrabas. Modul: dychové nástroje klarinet, fagot, lesný roh, trúbka, pozauna, tuba, bicie nástroje. Termín podania elektronickej prihlášky bol 25. marca t. r., predpokladaný termín dodatočných PS je stanovený na 9. a 10. apríla t. r.

(in, ba)

Termín volieb na funkciu dekana FVU AU. Akademický senát FVU AU zverejnil termín volieb na funkciu dekana FVU AU - 12. 3. 2019. Členovia akademickej obce (zamestnanci a študenti fakulty) mohli predložiť návrh kandidáta na dekana do 12. februára v zalepenej obálke predsedníčke volebnej komisie Mgr. art. Ivane Slávikovej, ArtD. Volebná komisia zverejnila zoznam kandidátov, ktorí prijali kandidatúru na dekana, 1. marca. Samotné voľby sú plánované na máj t. r. Doterajší dekan, doc. Juraj Sapara, akad. soch. (na obr. vľavo), zavŕši druhé volebné obdobie, takže kandidovať znova nemôže.

Foto (vb)

Koncertné aktivity FMU

Pohľad do publika, úplne vpravo PhDr. Mária Glocková, PhD.

Február ponúkol za priehŕštie koncertných aktivít Fakulty múzických umení AU.

Koncertná sála FMU AU sa stala 18. februára t. r. miestom dizertačného umeleckého výkonu Martiny Polievkovej (soprán). V programe boli P. Krška, O. Kvěch, E. Dřízga, T. Andrašovan, J. Gemrot, K. Slavický, C. Franck, G. Torelli, G. Balay. Spoluúčinkovali Radka Ďurčíková (husle) a Matej Droppa (trúbka), za klavírnej spolupráce Mgr. art. Marty Nemcovej, ArtD. Školiteľka: prof. Mária Tomanová, ArtD.

V ten istý deň sa školské priestory na Kollárovej ulici stali dejiskom koncertu pod názvom Stretnutie s Eugenom Suchoňom, ktorý si na svoj vrub

pripísala takisto FMU AU. Účinkovali Kristína Vrecková, Andreas Badinský, Martin Tujvel, Monika Haško-Jeňová, Jozef Piták, Barbora Simanová, Veronika Englerová, Matej Arendárik, Jakub Laco, Veronika Veverková, dievčenský zbor Cambiar la Música. Námet, scenár a réžia Mária Glocková.

Následne 26. februára t. r. sa v Cikkerovej sieni banskobystrickej radnice uskutočnil dizertačný koncert Michaely Šebestovej (mezzosoprán) a Martina Popoviča (barytón). V programe zazneli diela A. Vivaldiho, W. A. Mozarta, V. Belliniho, G. Rossiniho, A. Ponchielliho, G. Donizettiho, G. Verdiho, C. Saint-Saënsa, V. Didiho, J. S. Bacha, G. Bizeta, I. Dibáka, P. I. Čajkovskovského a G. Verdiho.

Spoluúčinkoval MgA. Milan Paľa, ArtD. (viola), klavírna spolupráca Mgr. art. Róbert Pechanec, ArtD., Mgr. art. Marta Nemcová, ArtD., školiteľka: prof. Mária Tomanová, ArtD.

Ďalším z plejády februárových podujatí bol 27. 2. Kompost – Komorný koncert mladých skladateľov v koncertnej sále FMU. Na programe: Kamil Adamčík, Lara Abou Hamdan, Ivan Koltsov, Jakub Laco, Juraj Námešný, Norbert Nehez, Tomáš Nezkusil, Anna Paluchová, Kate Shapran. Účinkoval ansámbl Kompost a hostia.

(in), foto (vb)

ART3 – Vydáva Akadémia umení v Banskej Bystrici, Jána Kollára 22, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 31 094 970.

Adresa redakcie: Rektorát AU, miestnosť č. 120, tel. 048/414 51 20, fax: 048/414 51 09, mobil: 0908 999 598, e-mail: ben01@centrum.sk, internet: <http://www.aku.sk>.

Vychádza štvrťročne, nepredajné. Šéfredaktor: Mgr. Ján Beňuška, redakčná rada: doc. Mgr. art. Matúš Olha, PhD. (predseda), doc. Juraj Sapara, akad. soch., doc. Mgr. art. Mária Strenáčiková, CSc., Mgr. art. Katarína Burdová, doc. MgA. Michal Murin, ArtD., doc. Mgr. art. Eva Cáhová, ArtD., Mgr. Ján Beňuška.

Grafický dizajn a DTP spracovanie: Mgr. art. Patrik Ševčík, ArtD., Tlač: EQUILIBRIA, s.r.o., EV 5325/16, ISSN 2453-7349, ISBN 978-80-89555-65-9, EAN 9788089555659.